

Правовий дайджест реформ щодо захисту внутрішньо переміщених осіб та осіб постраждалих від збройної агресії жовтень - грудень 2023 р.

Збільшення мінімального розміру допомоги по безробіттю

Постанова Правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття від 14 вересня 2023 р. № 60, зареєстрована в Міністерстві юстиції України за № 1724/40780 від 02 жовтня 2023 р.

Постановою визначена сума виплат ВПО при безробітті, а також спрощена процедура отримання статусу безробітного для ВПО:

- до отримання документів та відомостей про періоди трудової діяльності, ВПО може отримати статус безробітного без вимог, що застосовуються за звичайної процедури. Розмір мінімальної виплати становить 2500 грн (для інших осіб сума складає 1500 грн).

Таким чином, постановою збільшена мінімальна фінансова допомога ВПО по безробіттю.

Комплексна соціальна послуга з формування життєстійкості

Постанова Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2023 р. № 1049, «Про реалізацію експериментального проєкту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості»

Основна мета: Запустити експериментальний проєкт з надання комплексних соціальних послуг для розбудови життєстійкості. Відібрані громади, які подавали заявки та відповідали вимогам, будуть брати участь у проєкті.

Проєктом передбачено:

- підтримка психічного здоров'я населення та зниження загального рівня стресу і тривожності серед населення;
- адаптація осіб які проживають на території територіальної громади, зокрема внутрішньо переміщених осіб, до кризових ситуацій;
- зміцнення сімейних і родинних зв'язків та розвиток батьківських компетентностей;
- зміцнення та координація волонтерського руху;
- підвищення соціальної згуртованості територіальної громади.

Таким чином, за результатами експериментального проєкту, будуть внесені зміни до Класифікатора соціальних послуг та затверджений Державний стандарт комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості.

Забезпечення молоді житлом

Постановою Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2023 р. № 1147 внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2012 р. № 967 щодо Державної програми забезпечення молоді житлом .

Основні механізми постанови:

- Продовжити реалізацію програми до 2026 року.

Мета програми:

- створення належних умов для забезпечення молодих сімей та одиноких молодих громадян, зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб, житлом;
- успішне виконання Програми протягом 2024-2026 років дасть змогу створити умови для забезпечення житлом близько 0,8 тис. молодих сімей та одиноких молодих громадян, зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб.

Таким чином, Державна програма забезпечення молоді житлом дасть змогу молодим родинам ВПО придбати власне житло за вигідними умовами.

Зміни до Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна...»

Верховна Рада України 05.10.23 ухвалила закон 3410-ІХ Про внесення змін до Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України»

Законом передбачено такі зміни:

- надаватиметься грошова компенсація за будівельні матеріали, які були придбані та/або ремонтні роботи, які були виконані, за рахунок коштів заявника;
- кошти надходять шляхом їх перерахування на рахунок зі спеціальним режимом використання для виконання робіт, пов'язаних з будівництвом, на пошкодженому об'єкті нерухомого майна з метою його відновлення та/або придбання будівельної продукції для виконання таких робіт;
- компенсація цільова, «із спеціальним режимом використання для виконання робіт, пов'язаних з будівництвом та/або придбання будівельної продукції для виконання таких робіт...», а також, «за придбану будівельну продукцію та/або виконані ним ремонтні роботи за власні кошти».

Таким чином, закон розширює умови компенсації для усіх постраждалих та розширює перелік видів робіт. **Зміни набули чинності з 1 січня 2024 р.**

Надання соціальних послуг

Кабінет Міністрів України ухвалив постанову від 27 жовтня 2023 р. № 1124 «Деякі питання надання соціальних послуг».

Зміни передбачають:

- особи з інвалідністю отримують можливість повторно звернутися із заявою про перегляд надання послуг, якщо суттєво змінились життєві обставини (смерть члена сім'ї, зміна матеріального або соціального статусу тощо);
- особи/сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах, матимуть доступ до соціальних послуг екстрено (кризово) – процедура надання послуг у таких випадках є спрощеною;
- особи, які постраждали від позбавлення особистої свободи внаслідок війни, будуть прирівняні до осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- розмір плати за надання соціальних послуг для осіб, які перебувають на території, де ведуться активні бойові дії, або на непідконтрольній Уряду України території, не переглядатиметься протягом дії воєнного стану та одного місяця після його закінчення/скасування.

Таким чином, суттєво спрощується доступ до соціальних послуг для осіб, котрі постраждали внаслідок складних життєвих обставин, зокрема внаслідок ведення війни.

Зміни з окремих питань ВПО

Кабінет Міністрів України ухвалив постанову від 21 листопада 2023 р. № 1226, «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання окремих питань стосовно внутрішньо переміщених осіб»

Постановою передбачено такі зміни:

- **Довідка ВПО:**
  1. у разі, якщо людина хоче отримати довідку ВПО, але у неї відсутні документи, особа може надати будь-який передбачений постановою документ, доказ, що підтверджував би факт проживання на території з якої здійснюється внутрішнє переміщення (документ, що підтверджує право власності на рухоме або нерухоме майно; свідоцтво про базову загальну середню освіту; атестат про повну загальну середню освіту; документ про професійно-технічну освіту; документ про вищу освіту тощо);
  2. довідку отримує кожна дитина, в тому числі та, що прибула без супроводження батьків, законного представника, а також дитина, яка народилася у внутрішньо переміщеної особи;
  3. не мають право на отримання довідки ВПО особи, які є внутрішньо переміщеними в межах тимчасово окупованих Російською Федерацією територій.
- **Допомога непрацюючій особі:**
  1. із 1 грудня 2023 р. допомога непрацюючій особі працездатного віку призначається з місяця звернення;
  2. якщо особа не сприяла своїй зайнятості або не набула статусу безробітного протягом трьох місяців з дня призначення допомоги, виплата допомоги припиняється з місяця, що настає після закінчення тримісячного строку;
  3. процедура реєстрації/перереєстрації безробітних і ведення обліку осіб, які шукають роботу, здійснюється відповідно до **Порядку реєстрації, перереєстрації зареєстрованих безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу;**
  4. вищевказане не стосується осіб котрі мають дитину до 6 років, родину з більш як трьома дітьми до 18 років, осіб які доглядають дітей з інвалідністю тощо.

- **З 1 грудня 2023 р. Допомога ВПО не виплачується:**

1. особі, котра здійснила на суму, що перевищує 100 тис. гривень, купівлю земельної ділянки, квартири тощо;
2. особі, яка має на депозитному банківському рахунку (рахунках) кошти в загальній сумі, що перевищує 100 тис. гривень;
3. особі, яка має у власності житлове приміщення/частину житлового приміщення, що розташоване на територіях, не включених до переліку територій, або територіях, включених до переліку територій, щодо яких визначено дату завершення бойових дій.

- **З 1 грудня 2023 р. допомога не призначається/не виплачується на сім'ю якщо протягом трьох місяців перед зверненням або під час її отримання:**

1. було придбано транспортний засіб (механізм), що підлягає реєстрації в установленому законодавством порядку, з року випуску якого минуло менш як п'ять років;
2. здійснено купівлю квартири (будинку) за рахунок коштів, виділених з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації.

Таким чином, постановою визначено зміни, що регулюють різні аспекти допомоги ВПО.

Рада з питань внутрішньо переміщених осіб

Постановою Кабінету Міністрів України від 01 грудня 2023 р. № 1260, внесено зміни у «ПРИМІРНЕ ПОЛОЖЕННЯ про Раду з питань внутрішньо переміщених осіб»

Постановою визначено такі зміни:

- склад Ради утворюється у кількості не більше 30 осіб. Чисельність внутрішньо переміщених осіб повинна становити не менше ніж 50 відсотків;
- до складу Ради входять по одному представнику від громадських об'єднань та благодійних організацій;
- відбір членів Ради здійснюється на підставі поданих документів в адміністрацію.

Необхідні документи:

- заява у довільній формі, в якій зазначається про готовність працювати у Раді;
- документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України;
- документ про освіту;
- мотиваційний лист;
- резюме із зазначенням контактного номера телефону та адреси електронної пошти кандидата;
- довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи або електронної довідки, яка підтверджує факт внутрішнього переміщення і взяття на облік такої особи.

Основними критеріями відбору кандидатів у члени Ради є бажання працювати на громадських засадах, активна участь у громадській діяльності, наявність особистих досягнень або реалізованих проектів у сфері захисту внутрішньо переміщених осіб, наявність конкретних пропозицій щодо особистого вкладу в реалізацію завдань Ради.

Таким чином, постанова доповнює необхідний раніше перелік документів та вказує на компетентності якими мають володіти потенційні члени Ради.

Зміни у порядку формування фонду житла тимчасового проживання

Кабінет Міністрів України ухвалив постанову від 05 січня 2024 р. № 7 «Про внесення змін до Порядку формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання, обліку та надання такого житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб»

Постановою визначено такі зміни:

- житлове приміщення з фонду не надається, якщо внутрішньо переміщена особа або будь-хто із членів її сім'ї має у власності житлове приміщення/частину житлового приміщення, не менше ніж 13,65 кв. метрів на одну особу, що розташоване на територіях, не включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих.

Визначено **Пріоритетність надання внутрішньо переміщеним особам житлових приміщень за кількістю балів відповідної системи.**

Пріоритетні критерії:

- 50 балів – сім'ї військовослужбовців з числа внутрішньо переміщених осіб, які беруть/брали участь у бойових діях або забезпечують/забезпечували здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії;
- 27 балів – ВПО, які через збройну агресію зазнали повторного переміщення; сім'ї з трьома і більше дітьми;
- 26 балів – сім'ї з двома дітьми;
- 25 балів – сім'ї з однією дитиною;
- 23 бали – сім'ї, у складі яких є особи, які втратили працездатність/одинокі особи, які втратили працездатність;
- 22 бали – сім'ї, у складі яких є особи пенсійного віку/одинокі особи пенсійного віку.

При формуванні списку за балами, беруться до уваги і загальні критерії, з переліком можна ознайомитися у **Порядку**.

У постанові також закріплений зразок заяви про взяття на облік.

Таким чином, постановою визначені критерії порядку формування списку пріоритетності.

За діяльністю громадської організації слідкуйте на офіційній сторінці

Дайджест підготовлений за фінансової підтримки Європейського Союзу. Його зміст є виключною відповідальністю ГО "Зелена альтернатива України" і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу.